

Spodbujevano učenje pri igranju namiznih iger (angl. *Reinforcement learning in board games*)

Tim Kalan

Fakulteta za matematiko in fiziko

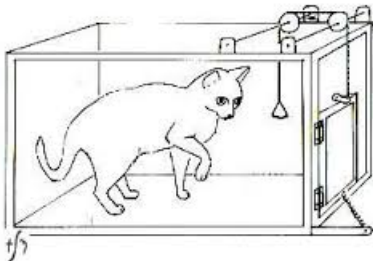
7. november 2020

Strojno učenje

- ▶ Nadzorovano učenje (*npr. prepoznavanje števk*)
- ▶ Nenadzorovano učenje (*npr. razvrščanje*)
- ▶ **Spodbujevano učenje**

Motivacija: instrumentalno pogojevanje

- ▶ Tu bo slika (<http://www.edugyan.in/2017/03/edward-lee-thorndike-theory-of-learning.html>, <https://en.wikipedia.org/wiki/Reinforcement>)
- ▶ Lepa psihološko motivirana podlaga
- ▶ **Nagrade in kazni**

Spodbujevano učenje - osnovni koncepti

- ▶ **Okolje, agent, nagrada, (model)**
- ▶ Pomemben je čas
- ▶ Ne poznamo »pravilnih« akcij
- ▶ Raziskovanje in izkoriščanje
- ▶ Vrednostna funkcija

Kje je to uporabno?

- ▶ Naučiti robota hoje
- ▶ Upravljati s portfeljem
- ▶ Igrati namizne igre
- ▶ Igrati katerekoli igre
- ▶ ...

Torej res praktično karkoli, kjer lahko cilj modeliramo kot numerične nagrade, ne poznamo pa optimalnih akcij za dostop do teh nagrad.

Problem

Definicija 1 (Hipoteza o nagradi).

Vse cilje je mogoče opisati kot maksimizacijo neke kumulativne numerične nagrade.

- ▶ To ni nujno res

Primer: Križci in krožci 1

- ▶ tu slika tistega loopa
- ▶ **Stanje:** Kje je prazno, kje »X« in kje »O«
- ▶ **Agent:** Program, ki se odloča, kako igrati
- ▶ **Okolje:** Agentu sporoča nagrade in stanje
- ▶ **Nagrada:** Pozitivna za zmago, negativna za poraz

Primer: Križci in krožci 2

- ▶ Agent igra igre, posodablja svoje vrednosti stanj glede na odgovor okolja
- ▶ Kako naj to stori?

Primer: Križci in krožci 3

- ▶ Enostavna ideja:

Primer: Križci in krožci 3

- ▶ Enostavna ideja:

$$V(s) \leftarrow V(s) + \alpha[R + \gamma V(s') - V(s)]$$

Primer: Križci in krožci 3

- ▶ Enostavna ideja:

$$V(s) \leftarrow V(s) + \alpha[R + \gamma V(s') - V(s)]$$

- ▶ s je trenutno stanje

Primer: Križci in krožci 3

- ▶ Enostavna ideja:

$$V(s) \leftarrow V(s) + \alpha[R + \gamma V(s') - V(s)]$$

- ▶ s je trenutno stanje
- ▶ V je vrednostna funkcija

Primer: Križci in krožci 3

- ▶ Enostavna ideja:

$$V(s) \leftarrow V(s) + \alpha[R + \gamma V(s') - V(s)]$$

- ▶ s je trenutno stanje
- ▶ V je vrednostna funkcija
- ▶ α je velikost koraka (hitrost učenja)

Primer: Križci in krožci 3

- ▶ Enostavna ideja:

$$V(s) \leftarrow V(s) + \alpha[R + \gamma V(s') - V(s)]$$

- ▶ s je trenutno stanje
- ▶ V je vrednostna funkcija
- ▶ α je velikost koraka (hitrost učenja)
- ▶ γ je diskontni faktor (pomemben je čas)

Primer: Križci in krožci 3

- ▶ Enostavna ideja:

$$V(s) \leftarrow V(s) + \alpha[R + \gamma V(s') - V(s)]$$

- ▶ s je trenutno stanje
- ▶ V je vrednostna funkcija
- ▶ α je velikost koraka (hitrost učenja)
- ▶ γ je diskontni faktor (pomemben je čas)
- ▶ s' je stanje, ki sledi s

$\text{nova ocena} \leftarrow \text{stara ocena} + \text{korak}[\text{cilj/tarča} - \text{stara ocena}]$

- ▶ Tako ocenimo dano strategijo
- ▶ Kako pa strategijo dejansko spremenimo?

Formalizacija: Markovski proces odločanja 1

Definicija 2 (Markovska veriga).

*Stokastični proces $(S_t)_{t=0}^T$ na končnem verjetnostnem prostoru (Ω, P) je **Markovska veriga**, če velja*

$$P(S_{t+1} = s_{t+1} | S_t = s_t, \dots, S_0 = s_0) = P(S_{t+1} = s_{t+1} | S_t = s_t)$$

Formalizacija: Markovski proces odločanja 1

Definicija 2 (Markovska veriga).

*Skučajni proces $(S_t)_{t=0}^T$ na končnem verjetnostnem prostoru (Ω, P) je **Markovska veriga**, če velja*

$$P(S_{t+1} = s_{t+1} | S_t = s_t, \dots, S_0 = s_0) = P(S_{t+1} = s_{t+1} | S_t = s_t)$$

- ▶ Prihodnost je neodvisna od preteklosti, če poznamo sedanjost

Formalizacija: Markovski proces odločanja 1

Definicija 2 (Markovska veriga).

Skučajni proces $(S_t)_{t=0}^T$ na končnem verjetnostnem prostoru (Ω, P) je **Markovska veriga**, če velja

$$P(S_{t+1} = s_{t+1} | S_t = s_t, \dots, S_0 = s_0) = P(S_{t+1} = s_{t+1} | S_t = s_t)$$

- ▶ Prihodnost je neodvisna od preteklosti, če poznamo sedanjost
- ▶ Definiramo $p_{ss'} := P(S_{t+1} = s' | S_t = s)$ in to združimo v matriko $\mathcal{P} := [p_{ss'}]_{s,s' \in \mathcal{S}}$, kjer je \mathcal{S} množica stanj

Formalizacija: Markovski proces odločanja 2

Definicija 3 (Markovski proces).

Markovski proces je par (S, \mathcal{P}) , kjer je

- ▶ *S je (končna) množica stanj*
- ▶ *\mathcal{P} je prehodna matrika*

Formalizacija: Markovski proces odločanja 2

Definicija 3 (Markovski proces).

Markovski proces je par (S, \mathcal{P}) , kjer je

- ▶ *S je (končna) množica stanj*
- ▶ *\mathcal{P} je prehodna matrika*

Definicija 4 (Markovski proces odločanja).

Markovski proces odločanja je nabor $(S, \mathcal{A}, \mathcal{P}, \mathcal{R}, \gamma)$, kjer je

- ▶ *S je (končna) množica stanj*
- ▶ *\mathcal{A} je (končna) množica akcij oz. dejanj*
- ▶ *\mathcal{P} je prehodna matrika, kjer $p_{ss'}^a = P(S_{t+1} = s' | S_t = s, A_t = a)$*
- ▶ *\mathcal{R} je nagradna funkcija (tist E neki)*
- ▶ *$\gamma \in [0, 1]$ je diskontni faktor*

Kako lahko to posplošimo

- ▶ Koliko stanj imamo?
- ▶ Do kje lahko pridemo?
- ▶ Kdaj odpove?
- ▶ Kaj je rešitev?

Demonstracija: Križci in krožci

Morda kakšna slika/grafikon